

nødvendigt for at faae denne Underbalance dækket; thi det er, som jeg allerede har anført, de første Ord af Lovforslaget, som vælde den største Bekymring hos mig, saameget mere som man veed, at Skoleraadene ikke ere en folkelig Repræsentation, men kun en Repræsentation for en Femtedeel, nemlig de Høistbestede. I det Tilfælde, at man skulde vedtage Lovforslaget og overlade det til Skoleraadene at udskrive Bidrag, hvor de fandt det fornødent, forekommer det mig, at det af mig anthydede Forslag at den Deel af Statskassens Tilskud, der aarlig ydes, blev tildeelt hver Amtraadsreds efter en Bestemmelse paa Finantsloven, og at den øvrige Deel, som udsfordredes til Skolefonden, blev fordeelt efter et bestemt Forhold, deels efter Hartkornet, deels efter Folkemængden og deels efter Amtraadets Skøn, dog kunde give nogen Trøst; thi, uagtet jeg ikke har stor Tillid til Amtraadenes Fordelingsmaade, vilde man dog opnaae det Gode, at man i Communerne kunde ligne Bidraget paa Alle, som have Gyne til at svare Bidrag. Det, jeg især har imod dette Lovforslag, er nemlig, at den Forøgelse, der fastfattes, alene falder Hartkornet tillast, thi der gives mange Næringsdrivende omkring i Landcommunerne, der have ligesaa stor Gavn af Skolevesenet som Hartkornbrugere, men som slippe aldeles frie for at bidrage Noget dertil. Jeg troer derfor, at man, naar man vil gaae ind paa Lovforslaget, som det foreligger, maa tage en anden Bestemmelse om Fordelingsmaaden; thi at lægge det Hele paa Hartkornet alene, kan jeg paa ingen Maade ansee for retfærdigt og billigt. Aligemaade finder jeg ogsaa, at, naar der skal ydes Tilskud fra Statskassen, maa det skee i Overensstemmelse med Loven af 1856, saaledes at det ikke udelukkende anvendes til Pensioner og Alderstillaag. Er der nogen Nødvendighed for at paaligne noget Mere paa Hartkornet, er det ogsaa billigt og retfærdigt, at Staten tilskyder en lignende Sum. Jeg skal derfor tage under Overveielse, hvilke Forandringer der kan være at foretage i dette Lovforslag til 2den Behandling, men jeg vilde helst ønske, at det blev henviist til et Udvalg.

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Det ærede Medlem, der nu satte sig, talte om, at jeg havde omtalt et Deficit af 190,000 Rbd., og han gjen- tog dette flere Gange, men det var formodentlig ikke hans Mening; de 190,000 Rbd., jeg nævnedes, ere jo den Sum, som nu gaaer med til Pensioner og Alderstillaag. Naar det ærede Medlem bemærkede, at Amtraadet ikke er nogen folkelig Repræsentation, vil jeg blot tillade mig at oplæse et Par Ord af Loven af 8de Marts 1856 § 6, hvori det hedder: „Skoleraadene skulle bestaae af Amtraadsmedlemmerne og nogle, af Borgerrepræsentanterne for 6 Aar valgte, Mænd.“ Det er Alt, hvad jeg dertil har at svare.

Cornelius Petersen: Det kan i en vis Henseende være meget tilfredsstillende at høre det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen), idet han foretog en anden Fordelingsmaade, dog alligevel tye til Amtraadene for at faae dem til at fordele Beløbet. Denne Autoritets Sammensætning synes han ikke om; men han mener dog, at den multigviis maatte kunne fordele dette nogenlunde retfærdigt. Det er vel vanskeligt ligeoverfor det ærede Medlem at paatage sig at forsvare disse kommunale Raad, men jeg synes dog alligevel, hvis jeg kunde berolige det ærede Medlem noget — hvad jeg rigtignok er bange for, jeg ikke kan — dog at kunne forstikke ham, at, naar det gjælder en Ydelse som denne, navnlig med Hensyn til Pensioner, saa skulde det undre mig, hvis de gavede $\frac{1}{2}$ Skilling mere til de Paagjældende, end de absolut ere nødte til. Der er jo en bestemt Norm, hvorefter det bestemmes, hvad Pension en Skolelærer kan faae i Forhold til sin Løn og den Alder, han har. At Pensionerne voxe, har forskjellige Grunde og ligger navnlig i, at der nødvendigt maa oprettes flere Skoler og er givet en forøget Løn til Skolelærerne, hvorved ogsaa deres Pensioner stige. Om vi skulle beklage det, er en anden Sag; jeg er ikke med til at beklage det i den Henseende. Det kan efter mit Skøn ikke være Andet, end at disse Summer maae voxe. Er man nu ikke betroe en Eigning, som denne til Skoleraadene, saa